

За дослідженням Javelin Strategy & Research з 2013 по 2015 рік обсяг мобільних безконтактних платежів у світі зріс втричі і досяг \$10 млрд. Очікується, що до 2019 року він досягне \$92 млрд. А продажі в додатках для смартфонів і браузерах, які нещодавно становили \$161 млрд, до 2020 року досягнуть \$319 млрд.

Фінтех існує не лише як альтернатива чи конкурент банку. На даний момент така технологія активно застосовується в ІТ сфері чи стартапах. Так, наприклад, компанія Facebook планує уже в 2020 році створити власну криптовалюту – Лібра. За допомогою неї можна буде проводити різні транзакції в межах світу в середині самої соціальної мережі. А якщо врахувати, що вона має понад 2.4 млрд зареєстрованих осіб, то загальні масштаби використання нових технологій вражають.

Проте, не лише Facebook виступає лідером в галузі використання фінтех. Грошові трансфери, інвестиційні внески, перекази, купівлі, оренди різних речей, – це лише незначна частина послуг, які надають такі компанії як Amazon, Google Inc., Apple Inc., Visa та багато інших, компанії з багатомільйонними щомісячними оборотами показники яких постійно зростають.

Дана сфера також поширилася і в Україні. Дані дослідження UNIT.City свідчать, що в Україні існує понад 80 фінтех-компаній. Активна поява нових стартапів припала на останні три роки – 58% компаній виникли після 2015 року. При цьому 84% фінтех-компаній вже ведуть операційну діяльність, і лише 16% залишаються на стадії формування. Наразі ми маємо 22,5 млн осіб, які користуються фінпослугами.

Стрімкий розвиток українського фінтеху спричинили послідовні кризи в період з 2008 по 2017 рік, коли кількість працюючих банків в Україні скоротилася з 175 до 88 одиниць. На фоні цього зменшився доступ населення до банківських послуг, скорочувалася кількість відділень і зростала недовіра до традиційних фінансових установ.

Гравці українського фінансового ринку вважають екосистему fintech (стартапи, регулятори, банки, міжнародні платіжні системи, асоціації банкірів та фінансистів) достатньо сприятливою. Правове та регуляторне середовище наразі покращується для підтримки fintech-стартапів. Зокрема, серед важливих змін, які нещодавно відбулись в українському законодавстві, можна згадати зняття обмежень НБУ на репатріацію дивідендів – ліміт підвищено до \$5 млн на одну юридичну особу на рік, чи 5% річних оподаткування ІТ-компаній.

Також за останній час впровадився цілий ряд державних ініціатив, які були націлені на підтримку фінтех індустрії, зокрема: прийняття цифрової стратегії України 2020, перехід на цифровий документообіг, дозвіл на використання електронного підпису, впровадження універсальних цифрових ідентифікаторів Bank ID і Mobile ID, тощо. Засновниками українських фінтех-стартапів виступили вихідці з ІТ-індустрії (65%) та банківської справи (30%). Топ-менеджери в подібних компаніях на 70% колишні банкіри вітчизняних установ.

До слова, фінтех галузь має також і потенційні недоліки найвагоміші з яких це безпека даних. Важливо, що стандартні банки також змушені модернізувати свою Інтернет мережу, адже використовують її під час роботи.

Fintech має значну цінність для поширення фінансових послуг та продуктів у нові сфери та серед різних сегментів населення. Завдяки тому, що цей сектор ще не перенасичений, fintech-стартапи диктують нові правила гри в тому числі і на Українському ринку фінансових послуг.

Д. Майковець

Науковий керівник – асист. Іваницька Н.Б.

ШЛЯХИ ВИХОДУ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ З КРИЗИ

У всіх розвинутих країнах світу галузь машинобудування відіграє провідну роль. На неї припадає найбільший відсоток загального обсягу промислової продукції та вона є основою для розвитку науково-технічного прогресу.

В Україні машинобудування виникло у 19 столітті. З того часу збільшувалась кількість заводів на яких виробляли сільськогосподарські машини, вагони, устаткування для різних заводів. Воно базувалось на суспільному поділі праці, але після розпаду Радянського Союзу більшість заводів були закритими, через це, виробництво деякої техніки було призупинене. Зараз багато підприємств на грані банкрутства. Часто фірми зіштовхуються з проблемою низької конкурентоспроможності вітчизняних заводів з іноземними.

Виділимо основні проблеми машинобудування:

- технічна відсталість від підприємств зарубіжних країн;
- низька якість виробництва;
- малий асортимент продукції ;
- недостатні ринки збуту.

Ці всі проблеми пов'язані між собою, тому розпочавши з вирішення однієї проблеми, поступово можливе вирішення всіх.

Необхідно виготовляти продукцію на обладнанні, що відповідає Європейським стандартам. Це дасть змогу покращити якість продукції. Україна має достатню сировину базу, яка може повністю забезпечити машинобудівний комплекс якісною сировиною. Для початку необхідно орієнтуватися на власний ринок збуту і

забезпечити українські підприємства та людей необхідними товарами. Після цього можливий вихід на європейський та світовий ринки.

Українські підприємства вже почали робити перші кроки для виходу на інші ринки, так український літак “Мрія” є найбільшим у світі літаком для перевезення вантажу і на даний час він працює на міжнародних рейсах. Варто, щоб галузь машинобудування розвивалась рівномірно по всій Україні, а не лише в основних машинобудівних районах (Київський, Харківський, Одеський, Львівський, Дніпропетровський). І щоб у кожному регіоні виробляли продукцію, яка найбільш необхідна для устаткування заводів та задоволення потреби споживача.

Д. Мельник

Науковий керівник к. е. н. В. В. Гуменюк

ФІНАНСОВІ КРИЗИ В УКРАЇНІ

Сучасна світова фінансова криза стала великою перевіркою для економік багатьох країн світу, в тому числі й для України. Хоча вона розгорталася доволі повільно, послідовно охоплюючи різні країни та ринки, в Україні її настання виявилось несподіваним, так як усі вважали що вона обмине, отже, господарюючі суб'єкти опинилися в непередбачуваній ситуації. Три фундаментальні причини, які сприяли розвитку кредитної кризи та її трансформуванню у фінансову. Ідеться, зокрема, про недосконалість:

- 1) механізму ініціювання та стандартів надання кредитів;
- 2) методик вимірювання та управління ризиком для складних структурованих продуктів і фінансових інновацій у кредитному посередництві;
- 3) процедур контролю й нагляду за фінансовими інноваціями.

Однак найбільший вплив на вітчизняний фінансовий сектор справила валютна криза, яка, у свою чергу, була обумовлена стрімким зростанням дефіциту платіжного балансу і зменшенням припливу обсягів іноземної валюти внаслідок скорочення експорту, а потім, відповідно, і виробництва. Негативні події на світових ринках продовжують впливати й на фінансовий сектор та економіку України. Незважаючи на значні зусилля НБУ, підтримку з боку МВФ, створення стабілізаційного фонду та цілу низку інших заходів, в Україні поки що не вдалося остаточно зупинити розвиток негативних тенденцій. Але необхідно наголосити, що у такій складній макроекономічній ситуації економічна політика запроваджувалася в цілому досить послідовно. Дієвим заходом, на думку фахівців МВФ, є введення в Україні режиму гнучкого обмінного курсу й активізації монетарної політики, що сприятиме поліпшенню умов торгівлі та допоможе економіці пристосуватися до шоків. Велике значення для стабілізації банківської системи матиме діагностичне обстеження великих банків, яке здійснює НБУ.

Зрозуміло, що криза не розпочалася конкретного дня, а певні фактори накопичувались і з часом вилилися в несприятливе економічне становище.

Коротко розглянемо ці фактори:

- 1) вплив зростання цін на енергоносії на собівартість продукції (стосується поставок природного газу з Росії до України, різних цін та обсягів закупівлі);
- 2) уповільнення темпів приросту продуктивності праці;
- 3) істотне перевищення темпів приросту заробітної плати над темпами приросту продуктивності праці;
- 4) високий рівень споживання енергоносіїв в умовах постійного підвищення цін на них;
- 5) більша схильність домашніх господарств до споживання, ніж до накопичення;
- 6) низький рівень розвитку вітчизняного експорту за галузевою ознакою та його переважно сировинна спрямованість;
- 7) попит населення переважно на споживчі товари, тоді як наукової продукції не користується великим попитом (так як доходи населення низькі);

Шляхи вирішення: для подолання наслідків фінансово-економічної кризи необхідно розробити комплекс взаємопов'язаних заходів щодо взаємодії фінансового і нефінансового секторів економіки і узгодити дії всіх органів державної влади та суб'єктів господарювання з метою їх виконання. При цьому ключова роль повинна належати розробці та реалізації державної стратегії економічного й соціального розвитку, яка передбачала б чіткий розвиток окремих галузей національної економіки, експортно-імпорту, енергетичну політику тощо, а також реалізацію завдань грошово-кредитної політики Національним банком України, застосовувати заходи податкового регулювання, що сприятимуть розвитку виробничого сектору й обмежуватимуть надприбутки фінансової сфери. Так, за зниженими (пільговими) ставками мають оподатковуватися доходи підприємств, що виготовляють продукцію (виконують роботи, надають послуги виробничого характеру), призначену для кінцевого споживання як внутрішніми, так і зарубіжними покупцями. Доходи суб'єктів економіки, одержані від надання фінансових послуг з обслуговування виробничих підприємств, мають також виключатись із загальної суми податкової бази – оподаткованого доходу фінансових посередників.

Зрозуміло, що боротьба з кризою це є довгий та виснажливий процес, але лише за умови послідовної, узгодженої макроекономічної політики всіма гілками влади можливо буде її подолати, і треба завжди бути готовим тому що, зі слів багатьох економістів нашої держави, на Україну знову передбачається нова економічно хвиля.